

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

Autoritate de stat autonomă

HOTĂRÂREA Nr. 152
din 07.02. 2008.

Dosar nr: 121/2007

Petiția nr: 2494 din data de 19.03.2007

Petent: C P.

Obiect: tratamentul diferențiat aplicat la alegerile organizate pentru Parlamentul European, candidaților independenți comparativ cu candidații unui partid.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petenților

I.1.1. Petent : C P.

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. Autoritatea Electorală Permanentă, loc. București, Bdul. Octavian Goga, nr. 2, sector 3, București

I.3. Procedura de citare

În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

Prin adresa nr.8666/21.08.2007, s-a citat petentul, dl. C P.
Președintele Asociației „ Pro Catedra”, în ziua de 06.09.2007, în vederea audierii părților.

Prin adresa nr. 8667/21.08.2007 s-a citat Autoritatea Electorală Permanentă, în vederea audierii părților în data de 06.09.2007.

Procedura citării a fost legal îndeplinită.

II. Obiectul sesizării și susținerile părților

Petentul reclamă discriminarea la care sunt supuși candidații independenți pentru Parlamentul European, care trebuie să depună 100.000 de semnături, în timp ce 45 de candidați ai unui partid trebuie să depună 200.000 de semnături, adică doar 4445 semnături pentru o singură persoană.

Autoritatea Electorală Permanentă prin adresele nr. 7616/24.07.2007 și nr. 9055/30.08.2007 formulează un punct de vedere la obiectul petiției, subliniind următoarele aspecte:

În conformitate cu dispozițiile art. 12 din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, cu modificările și completările ulterioare, listele decandidați propuse de partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțe politice sau alianțe electorale trebuie să fie însoțite de semnături a 200.000 de alegători, în timp ce candidatul independent poate participa la alegeri individual dacă este susținut de cel puțin 100.000 de alegători.

În conformitate cu jurisprudența Curții Constituționale (deciziile nr. 6/1993, nr. 35/1993, nr. 60/1993, nr. 35/1996, nr. 249/2005 etc) egalitatea nu înseamnă uniformitate, fiind posibilă stabilirea unui tratament juridic diferit pentru situații diferite, când aceasta se justifică în mod rațional și obiectiv.

Uniformitatea este contrară egalității în drepturi, care implică dreptul la diferențiere pentru categorii care, prin natura lor, nu sunt identice. Astfel categoria cetățenilor care candidează individual este diferită de cea a formațiunilor politice care propun liste de candidați, fie și numai prin prisma faptului că acestea sunt deja reprezentative prin întrunirea condițiilor impuse de lege pentru înființarea lor.

Opțiunea legiuitorului de a distinge între categoria candidaților independenți și cea a formațiunilor politice, în ceea ce privește numărul necesar de alegători pentru susținerea candidaturilor, se justifică prin misiunea formațiunilor politice, garantată de prevederile constituționale, de a contribui la formarea și exprimarea voinței politice a cetățenilor, precum și prin necesitatea evitării fragmentării excesive a spectrului politic.

Stabilirea obligativității depunerii unei liste de susținători de către legiuitor, ca și condiție de valabilitate a depunerii candidaturilor, nu încalcă principiul constituțional al egalității deoarece fiecare formațiune politică, respectiv fiecare cetățean român sau comunitar trebuie să îndeplinească, printre altele, această condiție pentru a putea propune candidați sau candida ca independent.

În acest sens, la punctul 1.3 din „Codul bunelor practici în materie electorală”, adoptat de Comisia de la Veneția, se statuează că numărul de semnături necesar susținerii unei candidaturi individuale sau a unei liste de candidați nu ar trebui să depășească 1% din numărul alegătorilor din circumscripția pentru care se organizează alegeri. Or având în vedere că în acest caz, limitele circumscripției coincid cu cele ale teritoriului național, dispozițiile Legii nr. 33/2007 sunt în concordanță cu recomandarea forului european menționat.

În ceea ce privește alegerea pe liste de candidați a reprezentanților României în Parlamentul European, Autoritatea Electorală Permanentă menționează că dispozițiile art. 1 din „Actul privind alegerea membrilor Parlamentului European

prin vot universal direct”, adoptat în anul 1976 de către Consiliul de Miniștri al Comunităților Europene, stabilesc că, fiecare stat membru, membrii Parlamentului European sunt aleși pe baza reprezentării proporționale, acestea putând utiliza numai scrutinul de listă sau votul unic transferabil, tot o formă a reprezentării proporționale.

III. Motivele în fapt și de drept

În fapt, Colegiul Director reține că obiectul plângerii se referă la un posibil tratament diferențiat aplicat la alegerile organizate pentru Parlamentul European, candidaților independenți comparativ cu candidații unui partid.

În drept, Colegiul Director reține că potrivit **Constituției României**, art. 20 alin 1, „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea 30 din 18 mai 1994, publicată în “Monitorul Oficial” nr. 135 din 31 mai 1994, prevede în art 14 ca: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională și socială, apartenență la o minoritate națională, avere naștere sau orice altă situație”.

În același sens, Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificat de România prin Legea nr. 103/2006 art 1 prevede interzicerea generală a discriminării:

„1. *Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.*

2. *Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică pe baza oricăruia dintre motivele menționate în paragraful 1.*”

Analizând faptele reținute în acest caz, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-si găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75) În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția

cazului în care tratamentul este justificat obiectiv. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zucchero and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 oara.91)

Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicata, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

Având în vedere aspectele de mai sus, petiția dată, precum și documentele de la dosar, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării trebuie să analizeze în ce măsură aspectele ridicate de petent sunt de natură discriminatorie, astfel cum este prevăzut în art.2 alin.1 al O.G. nr.137/2000, republicată.

Pentru ca o faptă să fie calificată drept faptă de discriminare, aceasta, trebuie să îndeplinească, cumulativ, mai multe condiții :

1.Existența unui tratament diferențiat, manifestat prin deosebire, excludere, restricție sau preferință (existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile). În cazul de față nu există persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

2.Existența unui criteriu de discriminare, potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, republicată.

3.Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare;

4.Tratamentul diferențiat să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege;

Potrivit definiției, tratamentul diferențiat trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile*, dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit datorita unui criteriu.

Coroborând aceste aspecte cu faptele care fac obiectul petiției și definiția discriminării astfel cum este prevăzută în art.2 alin.1 din O.G. nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicata, Colegiul Director constată că în cauză nu se poate reține întrunirea cumulativă a elementelor privind un tratament de deosebire (restricție, excludere, deosebire, preferință) între persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. faptele prezentate nu constituie acte de discriminare, conform Ordonanței de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;

2. clasarea dosarului;

3 . o copie a hotărârii se va transmite părților

IV. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

V. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Membru

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

